

Optimistisch

**over duurzame groei
en werkgelegenheid**

Een ondernemersvisie op de kansen van Nederland

Reden voor optimisme

Nederland staat op een kruispunt. Voor een duurzaam groeiende economie moeten we de juiste keuzes maken. 'Hoe willen we onze boterham in de komende decennia verdienen', dat is de kernvraag. Wij kiezen voor een andere aanpak voor de toekomst van Nederland en de rol van ondernemers daarin. Wij zijn ervan overtuigd dat we die toekomst optimistisch tegemoet kunnen zien.

Hoewel velen het anders beleven, gaat het eigenlijk goed met Nederland. De Nederlandse economie is sterk. De wereldwijde crisis is niet aan ons land voorbij gegaan en vooral bedrijven zijn hard geraakt, maar van grote werkloosheid is geen sprake. De koopkracht is voor zeer velen intact gebleven. De staatsschuld is wel toegenomen. Daarom ontkomen we niet aan keuzes. Volgens ons hoeven die keuzes geen kille saneringen op te leveren. Geen lagere uitkeringen of ambtenarensalarissen om maar twee beproefde ingrepen uit het verleden te noemen. Maar ook geen lastenverzwaringen voor

ondernemers die de groei afbreken. Wij denken dat het mogelijk is de economie te versterken en tegelijkertijd de overheidsfinanciën gezond te maken met maatregelen die beide doelen dienen. Hoeveel ruimte zit er niet in bureaucratie, te veel overheid, het zinloos rondpompen van geld door hier belasting te betalen en vervolgens aan de overkant een subsidie op te halen? Waarom maken we geen privaat geld los voor onze economie? Waarom studenten niet zelf laten betalen als ze er later veel voor terugkrijgen? Het is maar een greep. Ons plan voor Nederland resulteert in een hogere en duurzame economische groei. De opbrengst daarvan behoort toe aan allen die er aan meewerken en wat ons betreft doet iedereen ook mee.

IJzersterke positie

Nederland is altijd een open, naar buiten gerichte economie geweest. Mondiaal spelen de snel groeiende economieën van China, India en Brazilië een steeds belangrijker rol. Zij zijn voor een groot

'Wij mogen de ambitie koesteren dat ook onze kinderen en kleinkinderen het beter hebben dan wij'

deel verantwoordelijk voor het voorzichtige economische herstel. Deze 'globalisering' heeft bedreigende kanten, maar vooral ook kansen.

Die kunnen we pakken door met kracht voort te bouwen op de economische sterktes die we hebben. Nederland is de zestiende economie van de wereld en staat in de top-tien van de internationale handel. Binnen Europa hoort Nederland tot de top-vijf wat concurrentievermogen en vestigingsklimaat betreft. We zijn de op één na grootste exporteur van voedsel, planten en bloemen. We hebben een sterke industrie (wat velen soms vergeten) en onze kennis van omgaan met water is onovertroffen. De ligging in de Rijndelta,

met de grootste haven en één van de grootste luchthavens van Europa, is uniek. Kortom, een ijzersterke positie om ons verder te verbinden met de opkomende economieën in de wereld. Als vestigingsland voor internationale bedrijven – waarvan we er vele hebben – en als fysieke 'Poort van Europa'. Nederland kan bij uitstek profiteren van de groei van de wereldeconomie.

Werken in een open wereldeconomie kan niet zonder een sterke financiële sector. De financiële crisis heeft de zwaktes in het bank- en kredietwezen blootgelegd. Hieruit moeten de juiste lessen worden getrokken. Voor de Nederlandse economie is de rol van internationaal financieel centrum van groot belang. Het is dan ook cruciaal dat onze banken weer zo snel mogelijk op eigen benen komen te staan en, na de noodzakelijke aanpassingen, weer voluit en internationaal gaan functioneren.

Duurzame economie

Duurzaamheid is geen randverschijnsel maar een essentieel onderdeel van de economie. De innovatiekracht van het bedrijfsleven op dit vlak biedt een economische (export)kans zonder weerga en vermindert onze afhankelijkheid van oprakende fossiele grond- en brandstoffen.

Wie het hele plaatje goed tot zich door laat dringen, ziet dat wij de ambitie mogen koesteren dat ook onze kinderen en kleinkinderen het beter hebben dan wij. Alle sombere verhalen ten spijt. Neder-

land kan met een duurzame economie tot de welvarendste landen van de wereld blijven behoren als we maar willen 'uitblinken', alle talenten ontwikkelen en die ook daadwerkelijk benutten. De Nederlandse ondernemingen kunnen en willen een grote bijdrage leveren aan het oplossen van de grote uitdagingen van de toekomst: het bevorderen van duurzaamheid in producten en processen en het beter benutten en inzetten van menselijk potentieel. Nederland heeft de eigen toekomst in handen als we nu de goede keuzes maken.

Internationale oplossingen

Om mondiale economische, ecologische, voedsel- en veiligheidsvraagstukken op te kunnen lossen, moet er internationaal effectief samengewerkt worden. Daarom is een verdere versterking van de politieke positie van

Europa noodzakelijk. Europa is geen buitenland, maar wezenlijk voor een sterk Nederland. Belangrijk is ook dat Nederland als zestiende economie van de wereld in de internationale economische besluitvorming een rol speelt.

Klimaatverandering dwingt tot een overgang naar een veel duurzamer economie. Ook het zekerstellen van onze energievoorziening stelt ons voor grote uitdagingen. Verduurzaming heeft betrekking op elk onderdeel in elke sector van de economie. Op energiegebied gaat het uiteindelijk om het verbruik van minder fossiele energie (vaak afkomstig uit minder stabiele regio's) en vermindering van schadelijke broeikasgassen in de atmosfeer. Dat vergt een enorm aanpassingsproces dat alleen kan worden bereikt door gebruik te maken van nieuwe kennis en de

'Het bedrijfsleven heeft een morele plicht bij te dragen aan de houdbaarheid van onze aarde'

innovatiekracht van het bedrijfsleven. (Meer) groei en een beter milieu zijn geen tegenstanders maar bondgenoten. Het bedrijfsleven heeft een morele plicht bij te dragen aan de houdbaarheid van onze aarde. De ondernemers hebben daarom met de overheid een Duurzaamheidsakkoord afgesloten, dat sterk bijdraagt aan het halen van de Nederlandse milieudoelstellingen. Het akkoord heeft twee pijlers. Bedrijven binden zich aan de Europese doelstellingen voor CO₂-reductie, energiebesparing en duurzame energie. De tweede pijler is innovatie als sleutel voor verduurzaming. Het akkoord opent de weg voor een prominente rol van het Nederlandse bedrijfsleven op de internationale groeiemarkt van duurzame productie en consumptie. Bedrijven hebben een grote maatschappelijke verantwoordelijkheid en nemen die ook op zich. Grote, internationale Nederlandse ondernemingen voeren de ranglijsten van de internationale

indexen aan of scoren er hoog op. Door de globalisering hebben alle grote vraagstukken een wereldwijd karakter. Maatschappelijk verantwoord ondernemen geldt dan ook zowel nationaal als internationaal. Bedrijven uit welvarende landen hebben bij hun activiteiten in opkomende en minder ontwikkelde landen de verantwoordelijkheid om internationale normen ten aanzien van mensenrechten en milieu te respecteren. Maar maatschappelijk

verantwoord ondernemen is geen zaak van overheidsregulering. Het is ondernemen, onderdeel van de 'core business' van bedrijven. In ons land betekent maatschappelijk verantwoord ondernemen dat bedrijven als speler in de samenleving een positieve bijdrage leveren door duurzaam te zijn, zuinig met energie en grondstoffen om te springen, door mensen kansen te geven en menselijke verschillen positief te waarderen. Bedrijven pakken die uitdaging op.

Sterker uit de crisis

Nederland heeft door de crisis welvaart verloren. Maar met goed beleid kunnen we er sterker uitkomen. Het aanpassen van de overheidsuitgaven aan de lagere belastinginkomsten is onvermijdelijk. Wij zijn ervan overtuigd dat het 'opschudden van het bed' zo kan worden vormgegeven

dat dit de economische groei op termijn trendmatig verhoogt. Daarvoor zijn maatregelen nodig die ervoor zorgen dat de (veel kleinere) overheid beter gaat presteren: beter onderwijs, meer innovatie, verlaging van de lastendruk, versnelling van procedures. Als we een goed beleid voeren

'Nederlandse ondernemingen behoren vaak tot de internationale top'

zijn minder bezuinigingen nodig en ontstaat meer ruimte voor lastenverlichting. Het economische beleid van de overheid moet zich richten op economische activiteiten waarin Nederland sterk is en die een voedingsbodemp bieden voor nieuwe ondernemende initiatieven. Dit kunnen we bereiken door ons te concentreren op de sleutelgebieden zoals die door het Innovatieplatform zijn benoemd (High Tech Systems en Materialen, Water, Food & Flowers, Creatieve Industrie, Pensioenen en Verzekeringen, Chemie en Life Sciences & Health), op de logistieke activiteiten die we danken aan onze unieke ligging en op onze sterk internationaal gerichte economie. Zo kunnen we een groeiende welvaart in balans

houden met een hoogwaardige leefomgeving en duurzaamheid. Het overheidsbeleid moet niet alleen de innovatie- en onderzoeksinspanningen in deze sleutelgebieden steunen. Bij alles wat de overheid doet, moet het de vragen stellen (en beantwoorden) wat dit betekent voor het opstuwende van deze sleutelgebieden. Zijn onze verbindingen daartoe toegerust, ons onderwijs, energiepolitiek, exportbeleid, belastingen en (milieu)regels?

Het Nederlandse ondernemerschap is een bestendige basiskracht waar we op voort kunnen bouwen. We zijn een internationaal georiënteerd land en hebben veel multinationale ondernemingen voortgebracht. Ook onbekendere, kleinere Nederlandse ondernemingen behoren in hun niche of branche vaak tot de internationale top. Deze unieke uitgangspunten kunnen we niet alleen behouden, maar ook verstevigen. De sterke punten van Nederland zijn stuk voor stuk succesfactoren, potentiële groeimarkten, en

zullen ook in de toekomst van groot belang zijn. Hier liggen de grote kansen van de globalisering. De goederenstromen tussen de werelddelen zullen alleen maar groeien nu welvaart in Azië, Zuid-Amerika en Afrika toeneemt. Nederland kan hier enorm van profiteren als dé logistieke poort van Europa. Het aantal niet-Europese multinationals zal sterk groeien en gaat op zoek naar een vestigingsplaats voor een Europees hoofdkantoor. Dan moet Nederland een voor de hand liggende keuze zijn. Nederland als 'place to be'.

Nu nog de ambities

De kansen en de kracht zijn potentieel dus volop aanwezig, maar we benutten ze niet volledig. Te lang al kent ons economisch bestel dezelfde zwaktes. De overheid produceert veel onbegrepen en remmende regels en is, mede door een stapeling van bestuurslagen en verkokerd beleid groot, duur en ondoelmatig. Daarnaast is de lastendruk te hoog door het rondpompen van niet-effectieve subsidies naar burgers en bedrijven. De overheid is 'groot en gulzig' en geeft te weinig terug.

We kennen één bijzondere zwakte, die sterk bepalend is voor onze toekomstige groei.

'Als Nederland een topland wil zijn, dan zullen we voor doorbraken moeten zorgen'

Het ontbreekt in Nederland aan een ambitieus economisch beleid dat de bestaande sterktes van ons land onderkent en bewaakt, daarop wil voortbouwen en waaraan het overheidsbeleid permanent wordt getoetst.

De ‘Haagse economie’ is de economie van de macrocijfers in ramingen van economische onderzoeksinstituten. De werkelijkheid en diversiteit van het

bedrijfsleven achter deze macro grootheden vallen vaak ver buiten het gezichtsveld. Het wordt hoog tijd de ‘echte’ economie weer als basis te nemen voor het economische beleid. Daarvoor is een veel krachtiger ministerie van Economische Zaken nodig met duidelijke bevoegdheden. Als Nederland mondiaal een topland wil zijn, dan zullen we voor doorbraken moeten gaan.

Werk voor iedereen

De vergrijzing zal al snel leiden tot een krimpende beroepsbevolking. Op korte termijn loopt de werkloosheid als gevolg van de crisis op, maar op termijn stevenen we af op schaarste op de arbeidsmarkt. Hierdoor ontstaat uitzicht op volledige werkgelegenheid. Willen we onze rol in de wereldeconomie blijven spelen, dan moeten we de beschikbare beroepsbevolking zo

productief mogelijk inzetten. Dat kan door de sociale zekerheid slechts als laatste en tijdelijke vluchtheuvel te benutten. Scholing wint verder aan belang, evenals de inzet van ICT. Kennismigranten kunnen in delen van de arbeidsmarkt een oplossing bieden.

Op de arbeidsmarkt moeten mensen eenvoudig van baan naar

baan bewegen. De aankomende schaarste maakt dat ook mogelijk, maar er zijn nog belemmeringen. De arbeidsmarkt voor ouderen zit op slot, wat leidt tot een onderbenutting van talent. We werken te kort, maar leven gemiddeld wel langer dan ooit tevoren. Dat moet veranderen, bijvoorbeeld door de pensioenleeftijd te verhogen. Het starre en dure ontslagrecht en de duur van de WW zijn belangrijke oorzaken van de niet-functionerende arbeidsmarkt van ouderen. Het ontslagrecht moet worden herzien in combinatie met inkorting van de duur van de WW tot één jaar. De ontslagvergoeding moet worden beperkt tot maximaal een half jaar.

De arbeidsbemiddeling kan aan de particuliere markt worden overgelaten. Bij permanent lage werkloosheid is aan arbeidsbemiddeling door publieke diensten steeds minder behoefte. Reïntegratie-activiteiten door publieke diensten kunnen dan sterk worden beperkt.

‘Op de
arbeidsmarkt
moeten mensen
eenvoudig
van baan naar
baan kunnen
bewegen’

Uitblinken in onderwijs

We moeten investeren in excellent onderwijs voor iedereen en er voor zorgen dat iedereen ook met een diploma of bul zijn opleiding beëindigt. We moeten durven selecteren om het beste uit mensen te kunnen halen en ons onderwijs daarop inrichten.

Onze universiteiten zijn niet onderscheidend genoeg, zowel internationaal als onderling. Een 'Harvard' of 'Oxford' aan de Noordzee is ver weg. Terwijl wij vinden dat toponderwijs topstudenten moet uitdagen. Private financiering kan hier voor doorbraken zorgen en een belangrijke bijdrage leveren

'We moeten durven selecteren om het beste uit mensen te halen'

aan een nieuw klimaat in de Nederlandse universitaire wereld. Collegegelden mogen verschillen naar opleiding. Een sociaal leenstelsel moet worden ingevoerd. Het onderzoek op de Nederlandse universiteiten moet aansluiten op de economische activiteiten met veel groeikansen, zoals vastgesteld door het Innovatieplatform. Verregaande kennisuitwisseling en samenwerking tussen onderwijs- en onderzoeksinstellingen en het bedrijfsleven moet leiden tot doelgerichte onderzoeksprogramma's. De overheid kan en moet haar reguliere inkoopgedrag efficiënter inzetten om innovatieve bedrijvigheid en meer publiekprivate samenwerking te stimuleren. Onderwijs is meer dan universiteiten. Om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren zijn overal centrale einddoelen en centrale eindexamens noodzakelijk. In het beroepsonderwijs zijn afspraken gemaakt om het bedrijfsleven te betrekken bij invulling en examinering van opleidingen. In het hoger beroepsonderwijs moet

dat ook. Het vmbo moet weer de status krijgen van vakschool, waar ambachten worden geleerd. De wildgroei aan opleidingen met geringe kans op een baan moet worden teruggedrongen. De docent is verantwoordelijk voor de manier waarop de onderwijsdoelen worden bereikt. Hij moet zich richten op de kerntaak: het overdragen van kennis en vaardigheden. De status en de honorering van het vak leraar moeten omhoog. Onderwijs en onderzoek kosten veel geld, terwijl de overheid voor een enorme last staat. Wij denken dat de noodzakelijke investeringen betaald kunnen worden uit stroomlijning en vereenvoudiging van subsidieregelingen, minder overhead en bureaucratie.

'Het vmbo moet weer de status krijgen van vakschool'

Innovatief met energie

Een betrouwbare en betaalbare energievoorziening die minder afhankelijk is van fossiele brandstoffen komt binnen bereik als we ons bevrijden uit ideologische debatten en op zoek gaan naar realistische en concrete oplossingen. Nederland moet in elk geval geen alternatief uitsluiten, ook kernenergie niet. Kernenergie vergt geen overheidsgeld en betekent een aanzienlijke vermindering van de CO₂-uitstoot. Nederland moet snel één of twee kerncentrales bouwen. Het milieubeleid moet steunen op meerdere pijlers: producteisen op Europees niveau (bijvoorbeeld

CO₂-normen voor auto's), gerichte maatregelen als kilometerbeprijzing en prestatieafspraken met woningbouwcorporaties, en innovatie. Het ontwikkelen en inzetten van duurzame, innovatieve oplossingen in alle sectoren van onze economie is de enige manier om structureel te komen tot besparingen in ons energieverbruik en biedt grote kansen voor de Nederlandse economie. Daarom hebben marktconforme oplossingen de voorkeur boven langdurige exploitatiesubsidies. Nederland moet vooral inzetten op een duurzame voorsprong in die activiteiten waar Nederlandse bedrijven bewezen sterktes hebben (denk aan glastuinbouw, agro-industrie, chemie- en energiesector, maar ook aan biobased economy en logistiek).

'Nederland moet snel één of twee kerncentrales bouwen'

Logistieke doorbraak

Elke dag ondervinden we economische schade door de tekortschietende bereikbaarheid van onze economische knooppunten. Investeren in wegen, spoorwegen en vaarwegen blijft nodig. Kilometerbeprijzing moet ook bijdragen aan bereikbaarheid en aan een eerlijkere kostenverdeling. Er is een doorbraak nodig om ons land weer 'aan de gang te krijgen'. We houden onszelf gevangen door trage besluitvorming. Daarom moet het door de commissie-Elverding ontworpen procedé zo snel mogelijk wet worden en worden toegepast. Nederland kan een enorme stap maken door de zeggenschap over het eigen

grondgebied terug te veroveren op Brussel en één omgevingswet te creëren waarin alle belangen integraal worden afgewogen. De unieke logistieke positie van Nederland kan en moet worden gebruikt om economische groei te stimuleren. Waarom zouden we onze nationale haveninfrastructuur (Rotterdam, Amsterdam, etc.) niet vanuit één hand besturen en ook Antwerpen daarbij betrekken?

'Investeren in wegen, spoorwegen en vaarwegen blijft nodig'

Toonaangevend ondernemingsklimaat

Internationale concerns met hun hoofdkantoor in Nederland zijn voor de Nederlandse economie en internationale politieke positie van grote betekenis. Een land dat tot de top-5 van de wereld wil behoren, heeft ondernemingen nodig die wereldwijd toonaangevend zijn. Nederland moet zijn internationale concerns koesteren en een gunstig vestigingsklimaat blijven bieden.

Dat is in vele opzichten ook aantrekkelijk voor al die andere bedrijven die als toeleveranciers of

dienstverleners functioneren, of betrokken zijn bij het optimaal houden van een goed vestigingsklimaat. Ook voor die bedrijven en voor de talloze exporterende of op de binnenlandse consumentenmarkt gerichte bedrijven moet het ondernemingsklimaat op en top zijn. Ook zij moeten kunnen doorgroeien van lokaal en regionaal ondernemerschap naar het internationale topniveau.

Voor een goed ondernemingsklimaat is het nodig de vennootschapsbelasting verder te verlagen, de dividendbelasting af te schaffen en na te denken over één ondernemingswinstbelasting. Een belastingmix die de groei ten goede komt is zeker denkbaar. Directe belastingen kunnen omlaag door de grondslag te verbreden. Lastenverzwaringen zijn echter afbrekers van groei.

Door het scheppen van internationaal toezicht, te beginnen bij Europese harmonisatie en het aanscherpen van kapitaaleisen,

kan het bank- en kredietwezen adequaat en verantwoord worden vormgegeven. Het is niet wenselijk om een scheiding aan te brengen tussen spaarbanken en durfbanken. Bedrijven hebben universele integrale banken nodig met totale financiële dienstverlening.

Van groot belang is dat de kredietverlening aan bedrijven niet onder druk komt te staan. Wij zijn er voorstander van dat middelen van de pensioenfondsen meer ten gunste van de Nederlandse economie kunnen worden aangewend. Bedrijven die de vrijheid en de ruimte krijgen zich zonder bemoeizucht van de overheid te richten op de lange termijn, zijn de beste garantie voor economische groei. De Nederlandse Corporate Governance Code is als zelfregulerend instrument de beste wijze om een gezonde en verantwoorde groei te garanderen.

'Bedrijven die de vrijheid en de ruimte krijgen, zijn de beste garantie voor economische groei'

'Nederland moet zijn internationale concerns koesteren'

De wereld is onze markt

Nederland heeft veel buitenland en dus een immens afzetgebied voor zijn producten. Hier ligt één van de grootste kansen om onze toekomstige boterham te verdienen. Om de ‘wereld’ te benutten moeten de Nederlandse ambassades zich zoveel mogelijk gaan richten op het ondersteunen van Nederlandse ondernemingen op de buitenlandse markten en het naar Nederland toehalen van buitenlandse bedrijven. Nederland moet ‘the place to be’ voor Chinese en Indiase hoofdkantoren worden.

Vrijhandel is voor ‘Nederland Handelsland’ van cruciaal belang. Er moeten nieuwe gesprekken op gang komen tussen alle landen, met als speerpunten een tariefvrije wereld, uniforme investering- en mededingingsregels en doorzichtige overheidsaanbestedingen. Verbetering van de interne Europese markt blijft een strijd die we moeten blijven voeren. Ontwikkelingssamenwerking moet gericht worden op economische opbouw. Het Nederlandse bedrijfsleven krijgt daar een grote rol in.

sociaal zwakkeren. Onze groei-kracht komt er ook veel beter bij te liggen als de directe belastingdruk omlaag gaat. Belasting- en premiedruk zijn demotiverend hoog, ook voor mensen met een inkomensafhankelijke regeling. Dat is allerminst uitnodigend voor het nemen van initiatief, voor arbeidsmobiliteit, voor scholing, voor presteren.

Het hele inkomensbeleid moet sterk vereenvoudigd worden en uitsluitend worden gericht op de sociaal zwaksten. Met het vrijkomende geld kan de huidige inkomstenbelasting worden omgebouwd naar een vlaktaks. Een veel lagere directe belasting- en premiedruk versterkt de economie blijvend, wat een belangrijke bijdrage is voor het bereiken van hogere economische groei. Een vlaktaks vermindert het budgettaire beslag van de hypotheekrenteaftrek. Eigen woningbezit moet blijvend worden gestimuleerd. Een omvangrijk, vooral privaat te financieren, investeringsplan, kan de economie oppeppen en

Nederland een indrukwekkende opknopbeurt geven. De belemmeringen voor de activering van private financiering moeten worden weggenomen zodat Nederland zich kan wijden aan de opgaven die het heeft: meer investeringen in infrastructuur, meer op de woonwensen toegesneden woningbouw, verduurzaming van de gebouwde omgeving, de binnenstedelijke en ruimtelijke kwaliteit verbeteren, mainports uitbreiden en meer op de wens van de klant toegesneden zorg. Doorgaan op het pad van meer marktwerking in de zorg is hard nodig om de gezondheidszorg betaalbaar en innovatief te houden in een tijd van toenemende vergrijzing en meer en meer medische mogelijkheden. Uitbreiding van de prestatiebekostiging in de zorg is een onmisbare stap. Zorg is meer dan een kostenpost. Met topzorg van hoge kwaliteit is meer gezondheidswinst te bereiken, maar ook economische groei en werkgelegenheid.

Lagere belastingdruk

In Nederland gaan we er nog steeds vanuit dat 80 procent van de bevolking niet op eigen benen kan staan en maar 20 procent zichzelf kan redden, terwijl die verhoudingen eerder andersom liggen. Hervorming van de

verzorgingsstaat tot een basisstelsel van sociale bescherming tegen bestaansrisico’s kan de groei versterken. Daarin is veel ruimte voor aanvullende eigen keuzes. Inkomens-politieke ondersteuning is er alleen voor de echt

Minder overheid en minder regels

In de komende tien jaar moeten diepgaande keuzen worden gemaakt over de omvang, taken, activiteiten en werkwijze van de verschillende overheden. Ondernemers vinden dat de overheid zoveel taken op zich genomen heeft, dat het overzicht volledig verloren is gegaan.

Een grote overheid is ook een grote regelmachine, waarin we steeds maar vastlopen. Een kleinere, slagvaardige overheid met een helder beeld van haar taken, is precies wat Nederland nodig heeft. De samenleving heeft recht op een topoverheid met ambtenaren die marktconform (ook boven het salaris van de minister-president) worden beloond.

Een kleinere overheid ontstaat door het terugbrengen van het aantal gemeenten en provincies en een heldere taakverdeling tussen bestuurslagen, met één bestuurlijk verantwoordelijke per taak. Het aantal ambtenaren bij alle

overheden moet de komende vier jaar met een kwart omlaag, vooral te bereiken door de helft van de vacatures niet te vervullen.

De overheid is nog lang niet klaar met de vermindering van de regeldruk. Het uitgangspunt moet zijn dat de overheid vertrouwen in de samenleving heeft en bij schending van het vertrouwen hard mag optreden. Wij denken dat er een stevig pakket van miljarden euro's vermindering van regeldruk nodig is. Ook moet het eigen belastinggebied van lagere overheden worden ingeperkt en kan het waterbeheer zo worden gereorganiseerd dat belangrijke kostenbesparingen worden gerealiseerd. Een overheid die zich haar kerntaken aantrekt, pakt ook de criminaliteit aan die ondernemers miljarden kost.

Gunstig voor groei

De voorgestelde groeiagenda zal naar onze verwachting gunstig uitwerken op de trendmatige groei van de economie en de overheidsfinanciën weer op een houdbaar pad brengen. Wij denken dat 20 miljard ombuigen in de komende vier jaar nodig is om begrotingsevenwicht weer in zicht te krijgen. Daarna zullen we moeten bekijken wat er nog nodig is om na 2015 een overschot op de begroting te bewerkstelligen.

Bernard Wientjes,
voorzitter VNO-NCW

Loek Hermans,
voorzitter MKB-Nederland

Albert Jan Maat,
voorzitter LTO Nederland

Colofon

Deze brochure is een beknopte weergave van de ondernemersvisie van VNO-NCW, MKB-Nederland en LTO Nederland. De volledige tekst is te vinden op www.vno-ncw.nl, www.mkb.nl en www.lto.nl.

Ontwerp

Link Design, Amsterdam

Drukwerk

Thieme Media Services

VNO NCW

VNO-NCW

Postbus 93002
2509 AA Den Haag
Telefoon 070 349 03 49
Fax 070 349 03 00
informatie@vno-ncw.nl
www.vno-ncw.nl

MKB
Nederland

MKB-Nederland

Postbus 93002
2509 AA Den Haag
Telefoon 015 219 12 12
Fax 015 219 14 14
beleid@mkb.nl
www.mkb.nl

LTO Nederland

LTO Nederland

Postbus 29773
2502 LT Den Haag
Telefoon 070 338 27 00
Fax 070 338 27 10
secretariaat@lto.nl
www.lto.nl

